

חלוצים וחלוצות בחלל

האסטרונוטית הראשונה ילידת הודו

קלפנה צ'אולה | טיסה: מעבורת קולומביה | תאריך: 17.11.1997

מקצוע: ד"ר להנדסת חלל
הדרך לחלל: קלפנה צ'אולה נולדה בהודו ועברה להתגורר בארה"ב, שם המשיכה בלימודיה עד קבלת תואר דוקטור בהנדסת חלל. היא מצאה את מותה בטיסתה השנייה לחלל, בינואר 2003, לצד האסטרונוט הישראלי אילן רמון, כאשר עם חזרתה לאטמוספירה של כדור הארץ המעבורת התפרקה.
משהו מעניין: לאחר מותה הפכה צ'אולה לגיבורה לאומית בהודו. בנות צעירות רואות בה השראה כדוגמה למצוינות במדע ובטכנולוגיה.

האסטרונוטית היהודייה הראשונה

ד"ר ג'ודית ארלין רזניק | טיסה: מעבורת החלל דיסקברי | תאריך: 30.8.1984

מקצוע: ד"ר להנדסת חשמל
הדרך לחלל: בילדותה למדה בבית ספר עברי וחגגה בת-מצווה בבית הכנסת. היא פנתה לנאס"א בעקבות מודעה, ונבחרה לתוכנית להכשרת אסטרונוטים יחד עם עוד חמש נשים, מתוך 1,000 מועמדות. בינואר 1986 נהרגה באסון מעבורת החלל צ'לנג'ר שהתפוצצה במהלך המראתה לחלל.
משהו מעניין: באחד מצילומיה בחלל היא מחזיקה שלט שעליו כתבה "היי, אבא."

האישה האמריקאית הראשונה שטסה לחלל

סאלי רייד | טיסה: מעבורת החלל צ'לנג'ר | תאריך: 18.6.1983

מקצוע: פרופ' לפיזיקה
הדרך לחלל: סאלי רייד הגיעה לתפקיד לגמרי במקרה, כשנתקלה במודעת גיוס אסטרונוטים של נאס"א בעיתון סטודנטים. היא הגישה מועמדות - ועשתה היסטוריה.
משהו מעניין: סאלי רייד היתה שחקנית טניס מצטיינת.

האסטרונוטית האירופית הראשונה (צרפתייה) שהגיעה לתחנת החלל הבינלאומית

קלודי אנייֶה | טיסה: סויוז - אל תחנת החלל הרוסית מיר תאריך: 17.8.1996

מקצוע: רופאה ומדענית
הדרך לחלל: קלודי אנייֶה למדה רפואה ומדעים והתמחתה ברפואת ספורט וברפואת חלל.
משהו מעניין: קלודי לקחה איתה לחלל כקמע את הדובי של בתה הקטנה.

האסטרונאוטית האפרו-אמריקאית הראשונה

ד"ר מיי ג'מיסון | טיסה: מעבורת החלל אנדוור תאריך: 12.9.1992

מקצוע: רופאה ומהנדסת
הדרך לחלל: מגיל צעיר היתה מוכשרת בשני תחומים – בל ט ומדעים, וחלמה להגיע לחלל. לאחר שסיימה את לימודי ההנדסה התלבטה בין קריירה כרקדנית ללימודי רפואה, ובחרה ברפואה, עם סיום הלימודים המשיכה ללימודי תואר שני בהנדסה, במקביל הגישה מועמדות לתפקיד אסטרונאוטית – והתקבלה.
משהו מעניין: ד"ר ג'מיסון השתתפה בפרק בסדרה "מסע בין כוכבים – הדור הבא" ואף שימשה כיועצת מדעית לסדרה.

האסטרונאוטית הדרום-קוריאנית הראשונה והיחידה עד כה

אי סו-יון | טיסה: החללית סויוז של סוכנות החלל הרוסית תאריך: 8.4.2008

מקצוע: ד"ר לביוטכנולוגיה
הדרך לחלל: אי סו-יון הייתה אחת משתי נשים בלבד שלמדו הנדסת מכונות באוניברסיטה בדרום קוריאה באותה תקופה.
משהו מעניין: הבחירה באי סו-יון לתפקיד נערכה בתוכנית טלוויזיה בסגנון "כוכב נולד"

אזרחית אמריקאית ממוצא איראני, האישה המוסלמית והתיירת הראשונה בחלל

אנושה אנסרי | טיסה: רכב החלל הרוסי סויוז | תאריך: 18.9.2006

מקצוע: מהנדסת
הדרך לחלל: אנושה אנסרי, ילידת איראן, היגרה לארצות הברית ב-1984 והיתה לבעלת חברת תקשורת. היא מימנה בעצמה את טיסתה לחלל. היא רצתה לשאת איתה את דגל איראן, אך סוכנויות החלל האמריקאית והרוסית לא אישרו זאת.
משהו מעניין: אנושה שילמה 20 מיליון דולר עבור הטיול הקצר והמשמעותי.

האישה הראשונה שהטיסה מעבורת חלל ופיקדה עליה

איילין קולינס | טיסה: מעבורת החלל דיסקברי | תאריך: 3.2.1995

מקצוע: טייסת מנהלת מערכות חלל
הדרך לחלל: כבר כילדה בתנועת הצופים הכריזה שברצונה להיות אסטרונאוטית. במהלך לימודיה עברה הכשרה כטייסת בחיל האוויר האמריקאי, שם היתה מדריכת טיס ומרצה למתמטיקה.
משהו מעניין: חברי הצוות כינו את איילין "אמא" – משום שבמהלך הטיסה קרסו שני מחשבים ובנוסף התגלתה דליפת מימן, וקולינס פתרה את הבעיות בכוחות עצמה.

האדם הראשון ששהה בחלל

יורי גגארין | טיסה: ווסטוק 1 : 12.4.1961

מקצוע: טייס ומהנדס

הדרך לחלל: בצעירותו גילה גגארין עניין בחקר החלל. בהשראת מורו למתמטיקה, ששירת כטייס קרב במלחמת העולם השנייה, חלם להיות טייס. גגארין שירת כטייס קרב ונבחר לקחת חלק בתוכנית החלל הסובייטית.
משהו מעניין: במהלך טיסתו לחלל גגארין לא עשה דבר ואף הקפיד לא לגעת במערכות החללית.

האדם הראשון שנחת על הירח

ניל ארמסטרונג | טיסה: אפולו 11 | תאריך: 16.7.1969

מקצוע: טייס ניסוי בוועדה הלאומית המייעצת לאווירונאוטיקה (NACA), טייס בצי ארצות הברית, הדרך לחלל: ניל החל להתעניין בטיסה עוד בילדותו, את הטיסה הראשונה שלו חווה כבר בגיל 6. בגיל 8 החל להתעניין בבניית דגמי מטוסים ובגיל 15 החל לחסוך לשיעורי טיסה.

לאחר סיום התיכון, המשיך ללמוד הנדסת אווירונאוטיקה באוניברסיטה ובהמשך קיבל תואר מוסמך בהנדסת חלל ותעופה.

משהו מעניין: 1. ניל קיבל את רישיון הטיס שלו עוד בטרם למד נהיגה, ועל כן היה שב לביתו באופניו.

2. בכדי לממן את שיעורי הטיסה, על כל שעת לימוד טיסה נדרש ארמסטרונג לעבוד כ-22 שעות וחצי.

האסטרונאוט הראשון הישראלי שטס לחלל

אילן רמון | טיסה: מעבורת החלל קולומביה (משימה STS-107) | תאריך: 16.1.2003

מקצוע: טייס קרב בחיל האוויר הישראלי

הדרך לחלל: עם גיוסו של אילן רמון לחיל האוויר, נאלץ אילן לעזוב את קורס הטיס עקב שבר יד. כשחזר אילן בשנית לקורס הטיס, סיים אותו במגמת קרב בהצטיינות.

אילן שירת כטייס קרב במטוסים ומבצעים שונים, צבר ניסיון מבצעי עשיר ואף היה למדריך הטסת מטוס

F-16 בארה"ב.

בהמשך השירות בצה"ל, התמנה אילן להיות מפקד טייסת ברק (F-16) ולראש ענף מטוסים בחיל האוויר.

משהו מעניין:

1. אילן שינה את שם משפחתו לרמון (מ - וולפרמן) עקב אהבתו למכתש רמון.

2. אילן לקח עמו לחלל חפצים שונים המייצגים את החברה הישראלית, בהם: דגל ישראל, מטבע של שמונית השקל מהמרד הגדול, ספר תנ"ך מוקטן שהודפס על מיקרופילם, מספר מזוזות, ועוד.

❖❖

האישה הראשונה בחלל

ולנטינה טרשקובה | טיסה: ווסטוק 6 | תאריך: 16.6.1963

מקצוע: טייסת

הדרך לחלל: כשהייתה בת 22, חוותה ולנטינה לראשונה צניחה חופשית, ומאז התאהבה בענף ובילתה בחברת הצניחה את מרבית זמנה הפנוי.

זמן קצר לאחר טיסתו של גגארין, (האדם הראשון בהיסטוריה ששהה בחלל) החליטה ברית המועצות להטיס אישה לחלל, ומאחר וברחבי ברית המועצות היו מעט נשים טייסות, פתחו מיונים גם לנשים בעלי ניסיון בצניחה. לזכותה של ולנטינה עמדו ניסיונה הרב בצניחה, ובכך נבחרה להיות כחלק מ-5 הנשים שנבחרו לתוכנית הטיסה לחלל.

משהו מעניין: 1. במהלך הטיסה גילתה ולנטינה שסוכנות החלל הסובייטית שכחה לצייד אותה במברשת שיניים.

2. טרשקובה גילתה טעות בתוכנית ההטסה האוטומטית של החללית, שהרחיקה אותה מכדור הארץ ואיימה על סיכוייה לחזור הביתה בשלום. ואילו לא הייתה מדווחת על כך לחדר הבקרה, ככל הנראה לא הייתה חוזרת לכדור הארץ.

האסטרונאוט המבוגר ביותר בהיסטוריה

ג'ון גלן | טיסה: מרקורי 6, ו STS-95 | תאריך: 29.10.1998

מקצוע: טייס ניסוי

הדרך לחלל: ב-1942 גלן התגייס לבית הספר לטיסה של הצי האמריקאי, ולאחר מכן עבר לבית הספר של הצי לטייסי ניסוי וקודם בדרגות למדריך טייס.

בסוף 1958, בעקבות שיגור לוויין הספוטניק הסובייטי, התנדב ג'ון כטייס ניסוי לתוכנית הטיסה המאווישת של נאס"א (היה אחד מתוך 400). ג'ון נבחר להיות בטיסה השלישית ששוגרה ע"י ארה"ב, אך בהמשך כשהיה חבר בוועדה הסנאט לענייני הזדקנות, נבחר לטוס שוב לחלל כחלק ממחקר תסמינים שליליים ותופעות הזדקנות בחלל, ובכך היה לאדם המבוגר ביותר ששהה בחלל - בגיל 77.

משהו מעניין: הוא גם היה האדם הראשון שאכל בחלל. גלן צילם את התמונה הראשונה של כדור הארץ שצולמה ע"י אדם מהחלל.

האדם הצעיר ביותר בהיסטוריה שטס לחלל

גרמן טיטוב | טיסה: ווסטוק 2 | תאריך: 6.8.1961

מקצוע: טייס קרבי

הדרך לחלל: לאחר סיום התיכון, התקבל טיטוב לבית הספר לטיס, שם הוסמך לטייס קרב. בהמשך התאמן יחד עם עוד מספר עשרות טייסים צעירים בתוכנית החלל הסובייטית והיה אמור להחליף את יורי גגארין במקרה חירום, ונבחר להיות הקוסמונאוט השני שיטוס לחלל. טיטוב נשאר מאז ועד היום האדם הצעיר ביותר שטס לחלל - הוא טס בגיל 25 ו-11 חודשים. משהו מעניין: גרמן בנוסף היה לאדם הראשון שישן והקיא בחלל, האדם הראשון שהקיף את כדור הארץ מספר פעמים (סה"כ 17) והראשון שהטיס ספינת חלל ובילה יותר מיממה בחלל.

האסטרונאוט שטס למשימת החלל הארוכה בהיסטוריה (438 ימים)

ולרי פוליאקוב | טיסה: סויוז TM-6 ו סויוז TM-18 | תאריך: 1988

מקצוע: רופא

הדרך לחלל: ולרי נרשם ללימודי רפואה במכון ללימודי רפואה, והוציא תעודת דוקטורט. לאחר מכן פנה ללימודי רפואה אווירית במשרד לבריאות הציבור במוסקבה. פוליאקוב הקדיש שעות רבות להתמחות ברפואת חלל. בהמשך נבחר להצטרף לתוכנית החלל הסובייטית.

משהו מעניין: פוליאקוב התנדב לצאת למשימתו בחלל בת ה-437 ימים כדי ללמוד כיצד גוף האדם יגיב לתנאי חוסר משקל לפני שיסגרו אנשים למאדים.

